מדינת ישראל
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

כ"ב באדר התשפ"ו
11 במרץ 2026

חוזר ביטוח 2026-1-1
סיווג: מידע ודיווח

<u>תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 3 חלק 4 שער 5 "דיווח לממונה על שוק ההון" – ביטוח משנה</u>

1. כללי

החל מיום 1 בינואר 2025 מיושם בדוחות הכספיים של חברות הביטוח בישראל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בדבר "חוזי ביטוח" (להלן – "**התקן**").

יישום התקן מחייב לבצע התאמות ועדכונים בדיווחים הנלווים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון. התאמות ועדכונים אלו נועדו, בין היתר, להבטיח אחידות ותאימות בין הדיווח הנלווה והדוחות הכספיים, ולהקל על ניתוח הדיווחים בשים לב למידע הנכלל בדוחות הכספיים. התיקון המובא להלן מתמקד בעדכון טופס 9 העוסק במידע לגבי עסקאות ביטוח משנה של חברת ביטוח.

2. תיקון החוזר המאוחד

בחלק ט' – "דיווח דיווחים נלווים לדוחות כספיים של חברות ביטוח – ביטוח משנה" של נספח 5.4.3.3 "דיווחים כספיים ודיווחים נלווים" לשער 5 (חלק 4, פרק 3) "דיווח לממונה על שוק ההון" יחולו התיקונים המסומנים בנספח לחוזר זה.

3. חוק עקרונות האסדרה

יובהר כי לעדכון זה לא נלווה פרסום דוח לפי לסעיף 34 לחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021 (להלן – "**החוק**"), בהתאם להוראת סעיף 44(2) לחוק האמור, שקובע כי החובה לפרסם דוח לפי סעיף 34 לא תחול על אסדרה שלקידומה בוצעו פעולות משמעותיות לפני ה-1.1.2023. באשר לדרישה לקיים בחינה תקופתית של האסדרה, כמשמעותה בסעיף 36 לחוק, הרי שלאור מאפייני האסדרה, ובפרט תכליותיה, השלכותיה ונסיבות קביעתה, הרשות תבצע בחינה תקופתית של האסדרה, בתום 10 שנים מיום כניסתה לתוקף.

4. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל חברות הביטוח בישראל.

5. תחילה

הוראות חוזר זה יחולו החל ממועד יישום התקן בדוחות הכספיים.

6. הוראות מעבר

לגבי הדיווח לשנת 2025 יחולו הוראות המעבר הבאות:

1) חברת ביטוח רשאית לא לצרף דיווח בגין הנספחים הבאים, ולדווח את כל המידע בגין פעילות ביטוח כללי בגיליון "נספח א' כללי":
   א. "נספח ב'1 – רכב חובה";
   ב. "נספח ב'2 – חבויות";

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342
www.mof.gov.il/hon

ג. "נספח ב'3 – רכוש ואחרים".

2) חברת ביטוח רשאית לדווח בגיליון "נספח ג' – חיים ובריאות" את יתרת הנכסים בגין יתרת הכיסוי (ARC) בשורת סה"כ בלבד.

3) חברת ביטוח רשאית לדווח את טופס 9 עד ליום 30 באפריל 2026.

עמית גל

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

נספח

חלק ט ' - דיווח דיווחים נלווים לדוחות כספיים של חברות ביטוח – ביטוח משנה

ראו קובץ דיווח ייעודי "ביטוח משנה (טופס 9)" - חברת ביטוח

טפסי דיווח – ביטוח משנה

1. **טופס 9** – חברת ביטוח תדווח לממונה על שוק ההון מדי שנה בפורמט EXCEL את קובץ הדיווח בהתאם להנחיות המפורטות בו[1].

אופן הדיווח[2]:

א. מועד קבלת הדיווח ייחשב המועד בו התקבל דיווח תקין במערכת;

ב. בגיליון "הערות", לאחר בחירת "שם החברה" ו"תקופה" יוצג שם הקובץ בו הוא צריך להישמר ולהישלח. הפורמט הוא [company_name]R[yy].xlsx כאשר:

1) [company_name] מייצג את שם החברה באנגלית. שם החברה מורכב מ-5 תווים. במקרה בו שם החברה קצר יותר יתווסף "_" לאחר שם החברה;

2) [yy] – שתי הספרות האחרונות בשנה. למשל "15" מייצג את שנת "2015".

ג. כיוון נתון מדווח – נתוני נכסים או התחייבויות: מכיוון שהנתונים המדווחים יכולים להיות נכס או התחייבות, בהתאם לנסיבות, יש לדווח נכס בסכום חיובי והתחייבות בסכום שלילי.

הסברים והנחיות:

א. רשימת מבטחי משנה – לקובץ הדיווח הממוחשב מצורפת רשימה של מבטחים ישראליים ושל מבטחי משנה זרים. ברשימה מצוינים לגבי כל אחד מהמבטחים: שמו, מדינת מושבו ומספר סידורי שהוקצה לו על-ידי הממונה על שוק ההון.

לפני מילוי הלוחות על המבטח המדווח למלא ברשימה המצורפת, לגבי כל מבטח משנה, את דירוגו הבינלאומי העדכני ביותר (אם קיים; אם לא קיים – יש לציין "NR" (Not Rate)) נכון ליום מסירת הדוח לממונה על שוק ההון, ואת שמה המקוצר של חברת הדירוג שדירגה את חובו. בעת רישום הדירוג יש להבחין בין אותיות גדולות (capital letters) לאותיות קטנות (lower case) בסימול הדירוג (למשל AAA או Aaa). בנוסף, יש למלא בעמודה "מבטח שולט" את מספרו הסידורי של מבטח המחזיק יותר מ-50% מסוג מסוים של אמצעי השליטה במבטח המשנה (אם קיים).

ביחס למבטח משנה שפרטיו אינם מופיעים ברשימה המצורפת - על חברת הביטוח המדווחת להקפיד על הוספת כל פרטיו לרשימה (שם, מדינת מושב, דירוג, חברה מדרגת ומבטח שולט), בשורות הריקות שבתחתית הרשימה (החל ממספר סידורי AA101). הרשימה תעודכן על-ידי הממונה על שוק ההון אחת לשנה, בהתאם לתוספות. אם אין עדכון, תמשיך לחול הרשימה הקיימת;

ב. מספר סידורי - חברות ביטוח ישראליות קיבלו מספר סידורי מ-101 ואילך. מבטחי משנה זרים קיבלו מספר סידורי לפי A-B החל ממספר 101, בהתאם לאות הראשונה בשמם. חברות ששמן מתחיל באות A קיבלו את המספר A101 ואילך, חברות ששמן מתחיל באות B קיבלו את המספר B101 ואילך, וכן הלאה. בעת הוספת מבטח משנה שאינו מופיע ברשימה, תקצה לו חברת הביטוח מספר סידורי החל מ-AA101, ללא קשר לאות הראשונה בשמו, בין אם הוא ישראלי ובין אם הוא זר;

[1] חובות הדיווח המנויות בסעיפים 4 ו-6 בחוזר 2003/17, אוחדו, משום שממילא דוח חשיפה כולל שבסעיף 4 מוכל בטופס 9א.

[2] הוראה חדשה. תחילה: 1.7.14. מקור סמכות: מתוקף סמכות הממונה לפי סעיף 42 לחוק הפיקוח על הביטוח.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

ג. מדינת מושב - המדינה בה רשום מבטח המשנה, ואם מדובר בחברת בת של מבטח משנה, צוינה המדינה בה רשומה חברת הבת. בעת הוספת סניף של מבטח משנה, יש לרשום את מקום מושבו של מבטח המשנה עצמו, ולא את מקום מושבו של הסניף;

ד. העמודות הנוגעות לפרטי מבטחי המשנה - שם מבטח המשנה, מדינת מושב, מספר סידורי, דירוג, חברה מדרגת ומבטח שולט, משותפות לכל הלוחות. יש למלא רק את מספרו הסידורי של מבטח המשנה, שאר הפרטים יתעדכנו על-פי המעודכן ברשימת מבטחי המשנה המצורפת לקובץ;

ה. יודגש כי אין למלא סכומים בעמודות שהנתונים בהן הם תוצאת סיכום/מכפלה/מנה של נתונים בעמודות אחרות. בכל העמודות בהן ימולאו סכומים, הסכומים יוצגו באלפי ₪, אלא אם צוין אחרת;

ו. טפסים 9א'-ג': יתרות זכות וחובה של מבטחי משנה:

1) חלוקה לגיליונות - יש לדווח את הנתונים בחלוקה לחמישה גיליונות שונים: כללי, רכב חובה, חבויות, רכוש ואחרים, חיים ובריאות. יש לבצע את החלוקה לגיליונות השונים בהתאם לחלוקה למגזרי הפעילות בדוחות הכספיים. גיליון כללי מרכז את סך מגזר ביטוח כללי.

2) פרמיות ששולמו למבטח המשנה (עמודה 7) - פרמיה ברוטו שנרשמה לטובת מבטח המשנה, ללא ניכוי עמלה ששולמה לחברת הביטוח הישראלית;

3) סכומים שנרשמו במהלך השנה במטבע חוץ יתורגמו לפי השער היציג של היום האחרון בחודש שבו נרשמו;

4) יתרת חייבים וזכאים נטו (עמודה 8) - יתרת חייבים וזכאים נטו המיוחסת למבטח המשנה הכלולה ביתרת תזרימי המזומנים לקיום חוזה, נכון לתאריך הדוח. ניתן לדווח בגין כל הפעילות בביטוח כללי רק בנספח א' - סך ביטוח כללי;

5) ARC – נכסים בגין יתרת הכיסוי (עמודה 9) - נכון לתאריך הדוח, ללא יתרות פיקדונות מבטח משנה ויתרות חייבים וזכאים;

6) AIC – נכסים בגין תביעות שהתהוו (עמודה 10) - נכון לתאריך הדוח, ללא יתרות פיקדונות מבטח משנה ויתרות חייבים וזכאים;

7) פיקדונות של מבטח המשנה אצל המבטח הישראלי (עמודה 11) - יתרת פיקדונות מבטח המשנה הכלולה ביתרת תזרימי המזומנים לקיום החוזה;

8) סכום כתבי אשראי שניתנו כנגד חוב של מבטח המשנה (עמודה 12) - סכום כתבי האשראי שנתן מבטח המשנה כנגד חובו לחברת ביטוח ישראלית, לתאריך הדוח;

9) סה"כ חשיפה נטו (עמודה 13) – סכום עמודות 8,9,10 ו – 11 בחיסור עמודה 12;

10) תחזית חשיפה לרעידות אדמה בביטוח משנה יחסי (עמודה 14) - חלקו של מבטח המשנה בסכום החשיפה הצפוי לרעידות אדמה בביטוח משנה יחסי חוזי ופקולטטיבי, על-פי תחזית חברת הביטוח הישראלית ובהתאם ל-MPL שקבע;

11) תחזית חשיפה לרעידות אדמה בביטוח משנה בלתי יחסי (עמודה 15) - חלקו המצטבר של מבטח המשנה בסכום החשיפה הצפוי לרעידות אדמה בכל השכבות בביטוח משנה בלתי יחסי, על-פי תחזית חברת הביטוח הישראלית.

ז. טופס 9ד': גיול חובות והפרשה לחובות מסופקים:

1) יתרת חוב בפיגור עד 180 יום (עמודה 6) - סכומים שנתבעו ע"י חברת ביטוח ישראלית ממבטח המשנה בגין תביעות ששילמה, וטרם שולמו ע"י מבטח המשנה, כאשר תקופת הפיגור היא עד 180 יום. מהסכום תקוזז פרמיה ברת קיזוז העומדת לזכות מבטח המשנה;

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

2) סה"כ הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות עד 180 יום (עמודה 7) - יש לרשום את הסכום שהופרש לחובות מסופקים, בגין חוב עד 180 יום, אם בוצעה הפרשה כאמור;

3) יתרה נטו (עמודה 8) - ההפרש בין יתרת חוב לסכום המופרש. אין צורך למלא ערך, מאחר והערך הוא תוצאת הפרש בין עמודות "יתרה" ל-"הפרשה";

4) יתרת חוב בפיגור בין 181-365 יום (עמודה 9) - סכומים שנתבעו ע"י חברת ביטוח ישראלית ממבטח המשנה בגין תביעות ששילמה, וטרם שולמו ע"י מבטח המשנה - כאשר תקופת הפיגור היא בין 181-365 יום. מהסכום תקוזז פרמיה ברת קיזוז העומדת לזכות מבטח המשנה;

5) סה"כ הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות בין 181-365 יום (עמודה 10) - יש לרשום את הסכום שהופרש לחובות מסופקים, בגין חוב שתקופת הפיגור לפיו בין 181-365 יום, אם בוצעה הפרשה כאמור;

6) יתרה נטו (עמודה 11) - ההפרש בין יתרת חוב לסכום המופרש. אין צורך למלא ערך, מאחר והערך הוא תוצאת הפרש בין עמודות "יתרה" ל-"הפרשה";

7) יתרת חוב בפיגור מעל 365 יום (עמודה 12) - סכומים שנתבעו ע"י חברת ביטוח ישראלית ממבטח המשנה בגין תביעות ששילמה, וטרם שולמו ע"י מבטח המשנה, כאשר תקופת הפיגור היא בין 181-365 יום;

8) סה"כ הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מעל 365 יום (עמודה 13) - יש לרשום את הסכום שהופרש לחובות מסופקים, בגין חוב שתקופת הפיגור לפיו בין 181-365 יום, אם בוצעה הפרשה כאמור. מהסכום תקוזז פרמיה ברת קיזוז העומדת לזכות מבטח המשנה;

9) יתרה נטו (עמודה 14) - ההפרש בין יתרת חוב לסכום המופרש. אין צורך למלא ערך, מאחר והערך הוא תוצאת הפרש בין עמודות "יתרה" ל-"הפרשה";

10) סה"כ יתרת חוב בפיגור, סה"כ הפרשה לחובות מסופקים, סה"כ יתרה נטו (עמודות 17,16,15) - אין צורך למלא ערך בעמודות, העמודות הן תוצאת סיכום עמודות אחרות;

11) הפרשה כוללת (שורה 1) - בשורה זו יש לציין הפרשה כוללת לחובות מסופקים אם הייתה כנגד- (א) חובות מבטחי משנה בפיגור עד 180 יום; (ב) חובות מבטחי משנה בפיגור בין 181-365 יום; (ג) חובות מבטחי משנה בפיגור מעל 365 יום.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

דברי הסבר

התיקון המובא להלן נועד להתאים את טופס הדיווח בתחום ביטוח המשנה (טופס 9) למונחי הדיווח, למבנה ולשיטות המדידה הקבועים בתקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS 17), וזאת על רקע יישומו בדוחות הכספיים של חברות הביטוח. עיקר השינוי מתבטא בעדכון מונחים והגדרות בטופס הדיווח, לרבות הוספה והתאמה של גיליונות דיווח, כך שישקפו את אופן הסיווג, המדידה וההצגה של נתונים לפי התקן. שינויים אלו נועדו להבטיח התאמה בין הדיווח הנלווה לבין הדוחות הכספיים ולשפר את עקביות ושקיפות המידע המדווח לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון. התיקון המובא להלן מתמקד בעדכון טופס הדיווח בלבד, ואינו יוצר חובות דיווח מהותיות חדשות מעבר להתאמות הנדרשות עקב יישום התקן.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon